

AJANKOHTAISTA SUOMEKSI

2023-11-04

Programmanus

av Heidi Liekola

Moi! Kiva, kun kuuntelet UR:n ohjelmaa Ajankohtaista suomeksi, joka on suunnattu ruotsinsuomalaisille yläkoululaisille. Tämän ohjelman teemana on puhelimet kouluissa seuraavin aihein:

Suomessa hallitus ehdottaa kännykkäkieltoa kouluihin Puhelimet jäävät parkkiin ruotsinsuomalaiskoulussa

Minä olen Heidi Liekola. Tervetuloa mukaan!

Suomessa hallitus ehdottaa kännykkäkieltoa kouluihin

Suomessa on syksyn aikana keskusteltu puhelimiin käytöstä kouluissa. Syynä on huoli oppimistulosten romahtamisesta. Suomen hallitus pitää asiaa niin tärkeänä, että se haluaa tehdä lainmuutoksen ja rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä koulupäivän aikana. Toimittaja Matilda Peltonen kysyi opetushallituksen juristi Laura Franckelta nykyisistä puhelinsäännöistä.

Laura Francke, Opetushallituksen juristi

Meil on kouluissa on sellainen tilanne, että jokainen koulu saa itse päättää järjestyssäännöissään rajottaako puhelimen käyttöä tällä hetkellä.

Lainsäädäntö antaa meillä mahdollisuuden siihen, että oppitunnin aikainen kännykän käyttö rajoitetaan. Mutta koko koulupäivää ei voi rajoittaa. Joitain rajoituksia voi olla välitunneilla, mutta pitää mahdollistaa se, että jos olisi jotain tärkeää asiaa esimerkiksi omalle vanhemmalleen tai vaikka kaverille jotain akuuttia asiaa, joka pitäis koulupäivän aikana hoitaa niin se aina pystyisi hoitamaan sellaisen asian.

Suomessa koululaisten puhelimia ei siis saa määrätä kännykkäparkkiin eikä ottaa pois koko koulupäivän ajaksi. Ainoastaan puhelimen häiritsevä käyttö oppitunnilla voidaan kieltää. Puhelinsääntöjä koskeva lakimuutos tulisi voimaan aikaisintaan vuonna 2024. Puhelimista on myös hyötyä koulutyössä.

kännykkäkielto

mobilförbud

huoli

oro

oppimistulos

studieresultat

romahtaa

krascha, rasa

lainmuutos

lagändring

rajoittaa

begränsa

opetushallitus

utbildningsstyrelse

n (i Finland)

järjestyssäännöt

ordningsregler

lainsäädäntö

lagstiftning

mahdollistaa

möjliggöra

tulisi voimaan

skulle träda i kraft

aikaisintaan

tidigast

Laura Francke, Opetushallituksen juristi

Me kuitenkin harjoitellaan Suomen kouluissa digitaalista osaamista ja myös se puhelimitä tapahtuva osaaminen ja oppiminen voi olla osa sitä oppituntia.

osaaminen
sakkunskap,
know-how

Puhelimet jäävät parkkiin ruotsinsuomalaiskoulussa

Ruotsissa koulujen puhelinsäännöt ovat tiukemmat kuin Suomessa. Syynä tähän on kireämpi koululaki. Botkyrkan ruotsinsuomalaisessa koulussa puhelimet laitetaan kännykkäparkkiin päivän ajaksi. Yläkoululaiset Senni ja Nova pitävät systeemiä hyvänä.

Senni

Mun mielestä ne on hyvät. Mun vanhassa koulussa ei tarvinnut laittaa puhelimia laatikkoon ja kaikki niinku katto puhelimia niinku tunnin aikana. Se oli ihan niinku kaos. Niin mun mielestä nää säännöt on tosi hyvät.

Nova

Jos on tylsä tunti, niin sit ebkä joku hakee puhelimen, ilman että opettaja tietää. Mut en mä tiedä jos kaikki tykkää tästä, mut useimmat mä luulen, että tykkää tästä tästä säännöstä.

Ruotsissa kännykkäkielto on voimassa oppituntien aikana ja koulun henkilökunnalla on myös oikeus poistaa puhelin oppilaalta. Senni ja Nova kaipailevat puhelimiaan erityisesti välitunneilla.

Nova

Meillä ei ole mitään tekemistä välitunnilla. Se on aina märkää tai ei aina, mut sit vaan istutaan siellä ja ollaan typ hiljaa.

Senni

Meidän koulun piha on aika pieni ja suunniteltu pienille lapsille, niin me isot vaan seistään siinä ja ootetaan ulkona. Se ei oo aina niin kivaa.

Mitä te teette ensimmäisenä, kun saatte koulun jälkeen puhelimet takaisin?

Senni

Mä katon mun snapchattia, jos joku on kirjottanu. Mä meen Instagramiin ja katon jos joku on kirjottanu jotain. Ja mä katon miten junat menee,

puhelinsäännöt
telefonregler
kännykkäparkki
mobillåda
tiukka, tiukempi
här: sträng,
strängare (också:
tajt)
kireä, kireämpi
här: sträng,
strängare (också:
tajt)
henkilökunta
personal
poistaa
ta bort, (också
avlägsna)
kaipailla/kaivata
sakna
välitunti
rast
ootetaan
(=odotetaan)
vänta

koska mä otan junan ja bussin kotiin. Ja sitte katon, jos mun vanhemmat on kirjoittanu jotain, katon jos jotain on tapahtunut.

Nova

Mä teen melkein samaa. Mä katon minkä bussin mä aion ottaa, mä katon Tiktokkii, mä katon jos joku on kirjoittanu mulle, etten mä niinku oo missannu mitään.

Musiikkia

Lopuksi kappale *Ennen vanhaan*. Artisti on Costi.

*Viime aikoin vaa mun mieles ollu paperii
Ja sen takii unohtunu monta kaverii
Toisaalta mä tein sen kaiken minkä sanelin
Siinä samal moni hetki mejän ohi ajeli
Viime aikoin vaa mun mieles ollu paperii
Ja sen takii unohtunu monta kaverii
Toisaalta mä tein sen kaiken minkä sanelin
Siinä samal moni hetki mejän ohi ajeli
Ja tän hetken aikaa en ees kaipaa,
Mitää tempavaampaaa niikun ennen vanhaa*

Tässä kaikki tänään. Kiitos, että kuuntelite!